

Odkar smo tovarna - je 50 let

Dobro leto je od tedaj, ko smo praznovali 50-letnico, ko je iz Čevljarne Žiri nastalo državno podjetje Tovarna športnih čevljev, za kar ima prav gotovo največ zaslug glavni motor in vodja Čevljarne Vinko Govekar, ki je postal tudi prvi direktor.

Vendar je novo podjetje tedaj še delovalo v nekdanjih združenih delavnicah in večjih predvojnih zasebnih delavnicah - torej raztreseno.

Kljub temu so žirovski čevljarji takrat že gradili novo tovarno, tudi s finančno pomočjo države, ki je prispevala 15 milijonov dinarjev.

In 15. avgusta je minilo natančno 50 let, ko so se naši predhodniki selili v novo stavbo - v tovarno, ki je še danes naša osrednja stavba! To je bil velikanski podvig, kar je s precejšnjo podporo znalo ceniti tudi tedanje ministrstvo za industrijo, ki ga je vodil Franc Leskošek-Luka.

Starejši se boste še spomnili, kaj se je dogajalo pred petdesetimi leti na dvorišču in v prostorih tovarne.

Vinko Govekar pa se takole spominja priprav na gradnjo naše tovarne:

»Na vhodu nas je sprejel minister za industrijo in rudarstvo tov. Franc Leskošek-Luka. Na kratko smo pojasnili preteklost našega čevljarstva, težnje in priprave na gradnjo. On pa je dejal: »Združniki, stopite v državni gospodarski sektor in zgradili bomo tovarno, katero boste sami upravljali, dali bomo kredit, zadružne vloge in posojila bomo izplačali!«

Sredi februarja sem dobil iz glavne direkcije za usnarstvo vabilo, da se obvezno udeležimo seminarja začasni poslovodja, računovodja in komercialni vodja. Na seminarju so bila predavanja in posvetovanja gospodarskega značaja in predavanje o vodenju podjetja. Ob zaključku je bilo objavljeno: »Kdor se poteguje v letu 1947 za investicije, naj se zgleda v pisarni glavne direkcije ob 22. uri!«. Nekaj minut pred 22. uro sem že bil na direkciji. Kmalu zatem je prišel glavni ing. Pavel Kalin in na kratko povedal: »Kdor želi letos graditi, naj do ponedeljka prinese idejni načrt in predračun!« Navzoč je bil samo še en tovariš iz Šmartnega. Hitro sem premislil. Imel sem samo štiri dni časa, zato sem tov. Kalina prosil, če bi mi iz direkcije dali strokovnjaka za čevljarska vprašanja, da gre z mano v Žiri, da se skupaj z mojimi sodelavci dogovorimo. Obljubil mi je, da se bo zjutraj takoj pogovoril z glavnim direktorjem tov. Ivanom Štucinom. Naslednje jutro sem se

ponovno oglašil v pisarni glavne direkcije. Bilo je že vse dogovorjeno, da odpotujejo z nami trije strokovnjaki: Nanca Štorova, Jelko Rant in ing. Burja

Pod večer smo po štiriurni vožnji na saneh iz Škofje Loke prišli v Žiri vsi premraženi.

Malo pred dovršitvijo tovarne nam je lepo uspelo od glavne direkcije za usnarstvo pridobiti 6 novih šivalnih strojev in dva sekalna. To so bili prvi novi stroji po vojni.

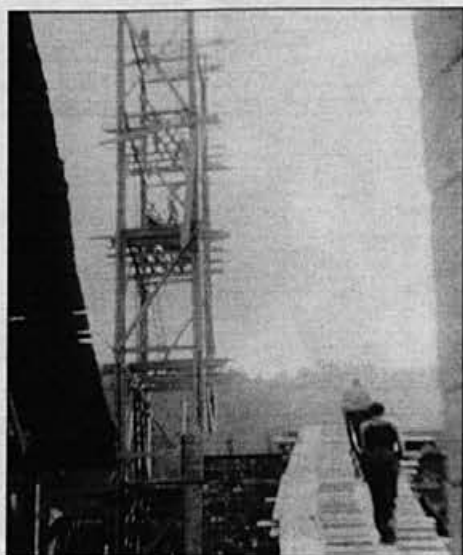
Razvoj nam je pokazal, da tehničnega in obrtnega vodstva ne more več opravljati ena oseba. Tako je Nace Naglič ostal obratovodja, tehnično vodstvo je prevzel Franc Gantar, Miloš Mlinar pa je bil kot pomočnik dodeljen obratovodji.

Končno smo prišli tudi do osebnega avtomobila (rabljenega), v dogovoru pa smo bili tudi za stari tovornjak. To sta bila prva avtomobila v Žireh po drugi svetovni vojni.

Gradnja tovarne je trajala 16 mesecev, poleti 1948 pa smo se že začeli seliti iz starih obratov v novo poslopje. V tem času smo imeli zaposlenih 400 delavcev in delavk, v uku pa smo imeli 90 vajencev. Število smo podvojili v primerjavi s predvojno zaposlitvijo.

Pomladi 1948 so na novem tovarniškem poslopju potekala že zaključna dela. Udarniško smo urejali teren okoli poslopja. Hiteli smo, da čimprej prenesemo pod skupno streho vse raztresene obrate in pomožne prostore, ki smo jih imeli v 18 hišah. Določili smo sporazumno z glavno direkcijo, da svečano odpremo novo tovarno 15. avgusta 1948.

Nejko Podobnik

Tako smo gradili tovarno

Potrebno je zaupanje

Da, petdeset let je odkar se je zgradila tovarna. Tedaj je bilo težko obdobje. In kakšno je danes? Vsak čas ima svoje pasti in če jih človek ali človeštvo premaga, živi naprej.

Pred petdesetimi leti so Žirovci vedeli, da morajo naprej v korak s časom. Gotovo ni bila lahka odločitev združnikov, ko jih je minister pozval, naj vstopijo v državni sektor. Toda odločili so se in tovarna je zrasla.

Kaj če bi tedaj ravnali drugače? Nihče ne ve odgovora, toda sedaj mislimo, da so se odločili pravilno. Tudi danes stojimo pred pomembnimi odločitvami. Ne gradimo tovarne, gradimo pa si prihodnost. Bomo znali prisluhniti pravemu? Bomo našli tisto pot, ki nas bo vodila v nadaljnjih petdeset. Nihče ne ve, katera pot je prava in kaj se bo zgodilo, če se bomo odločili za neko smer.

Toda ali ni kljub temu na nas, da zaupamo. Da zaupamo tistim, v katere verjamemo, da so zmožni in da bodo skušali pravo pot poiskati.

Kaj pa če tistim, ki nam danes iščejo, poti ne zaupamo. V tem primeru bo potrebno najti take ljudi, ki bodo zaupanja vredni. Čeprav včasih pravimo, da takih ni, pa vendar v vsakodnevem življenju spoznavamo, da obstajajo tudi dobri, zaupanja vredni ljudje.

Jožica Kacin

Za nami je že pol poslovnega leta

V prvem polletju smo proizvedli 786.378 parov obutve, kar je 13% manj kot v enakem obdobju lani, glede na letošnji plan pa pomeni 42% letnega plana proizvodnje. Zmanjšala se je predvsem proizvodnja športne obutve, proizvodnja modne obutve je ostala približno enaka kot v lanskem letu. Struktura proizvodnje se je tako v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta spremenila. Proizvodnja modne obutve količinsko sedaj predstavlja kar 74% vse proizvedene obutve.

Ob polletju je bilo zaposlenih 1246 delavcev, lani ob polletju še 1392. Razlog za zmanjšanje števila zaposlenih je predvsem v upokojevanju delavcev, nekaj večji pa so bili tudi odhodi.

94% obutve smo proizvedli v oddelkih Alpine, 6% oziroma 50.567 parov pa pri kooperantih. V primerjavi z lanskim polletnim obdobjem se je število dokončno izdelane obutve pri kooperantih povečalo za 35%. Tudi delež izdelanih zgornjih delov pri kooperantih v primerjavi z oddelki Alpine se je povečal s 30% v lanskem letu na 34% v letošnjem letu; kar je posledica zmanjšanja števila zaposlenih v Alpini.

Normo smo preseglj v povprečju za 5%, realizirali pa 92% planiranih minut za to obdobje.

Pri doseganju kvalitete beležimo napredek, saj je bilo od skupno izdelane obutve proizvedeno 0,83% škartirane obutve, medtem ko je bilo v enakem lanskem obdobju škarta 1,22%. Cilj za letos je do 1% škarta, kar pomeni da je odstotek škartirane obutve v prvem polletju za 26% manjši od pričakovanega.

Na delu smo bili 78% delovnega časa, 22% je bilo izostankov. V primerjavi z enakim obdobjem lani je trend pozitiven, saj so lani izostanki predstavljali 24% vsega fonda ur. Znižale so se boleznine v breme Alpine, manj je bilo tudi porodniškega dopusta.

Prodali smo 660.860 parov obutve, od tega 83% v izvoz, 17% pa na domačem trgu. Prodani pari pomenijo 35% planirane prodaje za to leto, glede na enako obdobje lanskega leta, pa je prodaja nižja za 6%. Boljša je bila prodaja obutve modnega programa, kjer je dosežen 46% letni plan, v primerjavi z istim obdobjem lani pa je prodaja večja za 4%. Slabša je situacija na športnem programu, kjer je doseg letnega plana le 17%. Razlog je v zmanjšani prodaji rolerjev in smučarske obutve, pri katerih je svetovni trg zasičen še z lanskoletno zalogo. Največ izvožene obutve smo prodali v Nemčijo in Francijo (57%), sledijo Hrvaška in Bosna, Belgija, Nizozemska.

Tudi na domačem trgu beležimo v primerjavi z lanskim polletjem nižjo prodajo, na katero je v veliki meri vplivalo neugodno vreme.

Sicer pa je bilo v tem obdobju največ prodanih sandal, in sicer kar 33%, sledijo brizgana obutev in ženski nizki čevlji. Prodaja tekaške in smučarske obutve pa je kot že rečeno zelo padla.

Vrednostno smo prodali za 2.747 milijonov SIT obutve, kar je 34% planirane letne realizacije. V primerjavi z istim obdobjem lani je za 9% nižja. Prodaja na domačem trgu je na enaki ravni kot lani, izvoz pa je 13% nižji.

Zaloge so ob polletju nekoliko višje kot v enakem obdobju lani. Največji delež v zalogah predstavljajo zaloge gotove obutve. V primerjavi z lanskim polletnim obdobjem so se poslabšali obrati zalog in povečalo število dni vezav zalog, kar je nujno potrebno izboljšati.

V prvem polletju je povprečna bruto plača zanašala 101.518 SIT, kar je za 13% več kot v enakem obdobju lani oziroma je bila neto plača v povprečju 69.313 SIT, kar je 12% več kot v enakem obdobju lani.

Stroške smo v prvem polletju uspeli obdržati v okviru planiranih, in sicer smo za stroške porabili 43% planiranih sredstev. Rezultat prvega polletja tako izkazuje dobiček 319.000 SIT.

(Iz poslovnega poročila)

Skupščina o poslovanju v preteklem letu...

27. avgusta je bilo v Sindikalni dvorani peto zasedanje skupščine delničarjev Alpine. Skupščine so se poleg vodje združenja, ki zastopa notranje delničarje, udeležili tudi zastopnik Maksime I in Maksime II, in zastopnik Kapitalskega sklada pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki je bil hkrati tudi zastopnik odškodninskega sklada, ter nekaj delničarjev, ki niso člani združenja. Tako je bilo na skupščini prisotnih 96,2% vseh delnic. Predsednica skupščine je bila Polona Žakelj, notarski zapisnik je vodil namestnik notarke Erike Braniselj, Jože Taler, preštevalca glasov pa sta bila Marinka Tušek in Jure Erznožnik. Na skupščini pa so bili poleg generalnega direktorja navzoči tudi člani poslovnega in nadzornega sveta. Razprave na podano gradivo in predloge sklepov praktično ni bilo. Pooblaščenec Maksime I in Maksime II je najavil, da bo glasoval proti potrditvi poslovnega poročila. Izrazil je pomisleke glede poročila revizijske hiše v delu, ki se nanaša na

Skupščina - generalni direktor mag Franci Mlinar, predsednica skupščine Polona Žakelj in notar Jože Taler

Udeleženci skupščine so se strinjali, da dobiček ostane nerazporejen

povezano podjetje A+E. Menil je, da zadeve niso povsem razčiščene in da pojasnila, ki so bila dana v zvezi z izgubo omenjene firme, ne dajejo garancije, da se ta izguba ne bi še povečevala. Vsi sklepi, ki sta jih za skupščino predlagala uprava in nadzorni svet, so bili sprejeti s potrebno večino glasov. Tako je skupščina sprejela sklep o potrditvi poslovnega poročila za leto 1997. Za revizorja družbe za leto 1998 je ponovno imenovala revizijsko hišo Deloitte

& Touche, izvolila mag. Martina Kopača za člana nadzornega sveta – predstavnika kapitala in sprejela informacijo o izvolitvi Jane Erznožnik za člana nadzornega sveta – predstavnico delavcev. Mandat novih članov nadzornega sveta bo trajal do izteka mandata ostalim članom. Dobiček preteklega poslovnega leta v višini 26.785.432 SIT ostane po sklepu skupščine nerazporejen.

Marinka Tušek

In še nekaj številok o poslovanju v letu 1997

V letu 1997 smo:

- proizvedli 1.781.502 parov obutve, od tega 102.773 parov pri koope- rantih
- glede na vrsto obutve smo izdelali največ modne obutve, in sicer 1.132.441 parov ali 64 % in 649.061 parov športne obutve ali 36 %
- prodali 1.728.760 parov obutve, od tega 84 % v 39 tujih držav
- dosegli realizacijo 7.316.428.000 SIT oziroma 79 milijonov DEM
- bili na delu 75 % vsega delovnega časa
- presegli normo v povprečju za 6 %
- prejeli plačo v povprečju 93.558 SIT bruto oziroma 63.969 SIT neto
- leto zaključili z dobičkom v višini 26.785.000 SIT

Generalni direktor o poslovanju v preteklem letu

Pred skupščino se je 24. avgusta sestalo tudi združenje delničarjev

Alpina ima danes 1.958 delničarjev, od tega je 1.821 članov združenja. Število članov združenja se je od lanskega leta sicer zmanjšalo za 87, povečalo pa se je število delnic v združenju. Tako ima združenje 56,1% vseh delnic Alpine, kar je 1,5% več kot lansko leto. Da nas vedno bolj zanima kako posluje Alpina, s kakšnimi težavami se spopada in kakšne načrte ima za prihodnost, dokazujemo tudi z vsako leto večjo udeležbo na sestankih združenja. Na prejšnjem sestanku je bilo prisotnih 96 članov, ki so zastopali 50,6% delnic združenja, na letošnjem, 24. avgusta, pa je bilo navzočih 115 članov oz. 53,8 % delnic združenja. Poleg gradiva, ki je bilo pripravljeno za zasedanje skupščine, je združenje obravnavalo tudi informacijo o trgovanju z delnicami na

Predsednik nadzornega sveta mag. Bogomir Filipič je delničarje seznanil z mnenjem nadzornega sveta

internem trgu, razprava pa je tekla tudi o nameravani dokapitalizaciji Alpine.

Generalni direktor je v svojem obširnem poslovnem poročilu za preteklo leto predstavil nekatere pomembnejše odločitve, ki bodo tudi v prihodnje vplivale na uspešnost Alpine in njen nadaljnji razvoj. Tako smo v lanskem letu uvedli organizacijo dela na tri programske enote, pričeli s postopkom uvažanja standardov ISO 9001, sprejeli dolgoročni poslovni plan Alpine do leta 2001 ter se odločili za širitev maloprodajne mreže tudi v države centralne Evrope. Nadaljevanje neugodnih trendov v čevljarški industriji, nevzporedna rast inflacije in tečajev tujih valut, zaostajanje cen naših izdelkov na domačem trgu, poleg tega pa še neugodne

(nadaljevanje na 4. strani)

(nadaljevanje s 3. strani)

vremenske razmere, so ključni dejavniki, ki so vplivali tudi na končni rezultat poslovanja. Analizirali smo tudi vsa področja našega poslovanja, da bi ugotovili, kako bi poslovanje še izboljšali in dosegli prihranke. Plan izboljšanja profitabilnosti in strateški plan do leta 2001 sta bila tudi osnova za nadaljevanje razgovorov z Evropsko banko za obnovo in razvoj o dokapitalizaciji in dodelitvi dolgoročnega kredita.

Naše poslovanje v preteklem letu je pregledala tudi revizijska hiša Deloitte & Touche, ki nepravilnosti ni ugotovila. Pozitivno mnenje je dal tudi nadzorni svet. Tako revizijska hiša kot nadzorni svet pa opozarjata na slabe rezultate firme A+E iz Nemčije.

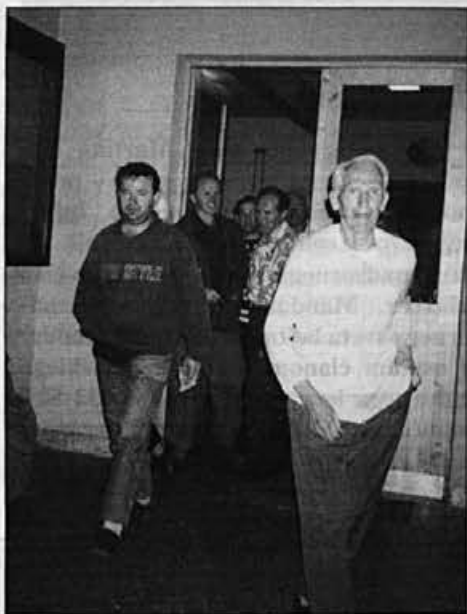
Združenje je po razpravi, ki je sledila, potrdilo poslovno poročilo in sprejelo sklep, da dobiček preteklega poslovnega leta ostane nerazporejen.

Vprašanja članov združenja upravi in nadzornemu svetu so se nanašala na nedoseganje planov, uvrstitve delnic na borzo, delitev dobička in nameravano dokapitalizacijo. Kot je bilo povedano, za nedoseganje plana obstajajo tako notranji kot zunanji vzroki. Poslovodstvo in nadzorni svet sta že sprejela nekatere sklepe. V primeru, da se bo ukrepe dosledno izvajalo, pričakujemo tudi boljše rezultate. Lansko leto smo zaključili s 26,8 milijonov tolarjev dobička. Višina dobička je preskromna, da bi bila delitev smiselna, zato je uprava predlagala, da dobiček ostane nerazporejen. To pomeni, da se bo dobiček uporabljal za financiranje tekočega poslovanja, do odločitve ene izmed naslednjih skupščin, ki bo odločala o dokončni razporeditvi. Delnice Alpine naj bi bile uvrščene na borzo leta 2000 oz. 2001, ko naj bi zaradi boljšega poslovanja bila možna tudi že delitev dividend. Tako bi delnice lahko na zunanjem trgu dosegale tudi višjo ceno. Dogovori z EBRD (Evropska banka za obnovo in razvoj) o nameravani dokapitalizaciji še potekajo, zato se bo o dokapitalizaciji odločalo na naslednji skupščini. Člane združenja je predvsem zanimalo, kaj se bo zgodilo, če postavljenih pogojev ne bomo mogli izpolnjevati. Kredit, ki naj bi ga dodelila EBRD, bo zavarovan s hipoteko. V primeru, da Alpina kredita ne bi bila sposobna vračati, bi banki poplačali iz tega naslova. Sicer pa se EBRD odloča za investiranje kapitala na podlagi analiz in raziskav, spremljanja in primerjanja rezultatov poslovanja, pričakovanih rezultatov... V končni fazi pa obstoja pri vsakem vlaganju tudi določeno tveganje za vlagatelja. Povedano je bilo tudi, da sta pokojninski in invalidski sklad kot zunanja lastnika Alpine, že dala načelno soglasje k dokapitalizaciji, medtem ko Maksima I in II tega soglasja nista dali, oz. ga pogojujeta z izpolnitvijo določenih pogojev. Pogovori z Maksimo I in II bodo še potekali. Za dogo-

varjanje poslovodstva z EBRD pa je pomembno tudi soglasje notranjih lastnikov. Vsi nadaljnji razgovori o dokapitalizaciji, če ne bi bilo podpore tudi pri notranjih lastnikih, bi pomenili le izgubo časa in

Da na združenju poteka vse kot je potrebno. Na sliki Jure Erznožnik in Danila Vehar

Ali delničarji odhajajo s sestanka zadovoljni ?

Združenja se iz leta v leto udeležuje več članov

denarja. Združenje je sprejelo sklep, da podpira predlagano dokapitalizacijo. Ker pa je po mnenju članov združenja to strateška odločitev, ki terja poznavanje vseh okoliščin, je predvsem od poslovodstva odvisno, kako bo uspelo delničarje prepričati, da bo predlagana dokapitalizacija pripomogla k izboljšanju rezultatov poslovanja in profitabilnosti Alpine. Odločitev o dokapitalizaciji bo sprejeta na naslednji skupščini. Člani združenja bodo, zaradi spremenjene zakonodaje, pri odajanju pooblastil za skupščino, imeli možnost, da hkrati s podpisom pooblastila dajo pooblaščenca tudi navodila za glasovanje.

Član nadzornega sveta Marijan Bogataj je kot predstavnik kapitala, združenju razložil vzroke, zaradi katerih je dal izjavo o odstopu s te funkcije. Združenje je upoštevalo njegovo osebno odločitev, njegovo dosedanje delo pa ocenilo kot pošteno in dosledno. Po predstavitvi mag. Martina Kopača, kot kandidata za to mesto, pa je združenje sprejelo sklep o njegovi izvolitvi.

Hkrati je bila sprejeta tudi informacija sveta delavcev o odstopu Milana Sovinca s funkcije člana nadzornega sveta – predstavnika delavcev in o izvolitvi Jane Erznožnik kot nove članice nadzornega sveta. Za revizorja družbe za leto 1998 je bila ponovno imenovana revizijska hiša Deloitte&Touche iz Ljubljane. Združenje je obravnavalo tudi informacijo o trgovanju na internem trgu delnic. Odkar notranji trg deluje, je bilo sklenjenih 175 poslov, lastnike pa je zamenjalo 7.557 delnic.

Združenje bo, zaradi spremenjene zakonodaje, v bodoče moralo spremeniti tudi način svojega delovanja. Kakšno bo to, se bomo še dogovarjali in člane združenja o tem tekoče obveščali.

Marinka Tušek

Obiskal nas je podpredsednik vlade Marjan Podobnik

V sredo, 22. julija 1998 je Alpino v Žireh na povabilo vodstva podjetja obiskal podpredsednik vlade Republike Slovenije Marjan Podobnik. V razgovorih so sodelovali predsednik nadzornega sveta mag. Bogomir Filipič, generalni direktor mag. Franci Mlinar, direktor sektorja kakovosti Janko Rejc, povabilu strankarskega kolega pa se je odzval tudi predsednik Ljudske stranke Žiri, Franci Kavčič, starejši.

Generalni direktor je Marjanu Podobniku najprej predstavil Alpino in njeno poslovanje. Največ časa so posvetili razreševanju problematike v zvezi s prestrukturiranjem čevljarke industrije v Sloveniji in vlogi Alpine v tem projektu.

Generalni direktor Franci Mlinar je namen in rezultate obiska ocenil takole:

»Alpina je poleg drugih slovenskih podjetji kandidirala na razpisu Republike Slovenije za dodelitev določenih finančnih sredstev. Med Alpino in Slovensko razvojno družbo, ki odloča o razporeditvi teh sredstev, je v fazi razgovorov glede pogojev za dodelitev sredstev prišlo do določenih nejasnosti. Te lahko izvirajo tudi iz premajhne informiranosti odgovornih v razvojni družbi. Zato smo povabili predsednika vlade Marjana Podobnika, da ga seznanimo z nekaterimi posebnostmi in poslovanju in delu Alpine. To naj bi pripomoglo k temu, da bi Alpino kot podjetje, ki za svoje poslovanje samo zagotavlja sredstva, obravnavali drugače kot firme, ki poslujejo z izgubo.

Prestrukturiranje čevljarke industrije je za Alpino zelo pomembna in zato je dolžnost vodstva, da javnost, predvsem pa odgovorne v ustreznih organih seznanimo z razmerami v podjetju, našim videnjem in predlogi za nadaljnje uspešno poslovanje tako v panogi kot pri nas. Alpina mora gledati tudi v bodočnost in še naprej zagotavljati zaposlitev sedanjim delavcem, hkrati pa najti poti, kako zagotoviti boljše rezultate poslovanja. Mislim, da bo obisk g. Podobnika pripomogel k temu, da se bo proces prestrukturiranja čevljarke industrije razvijal v pozitivno smer tudi za naše podjetje.«

Za komentar smo povprašali tudi podpredsednika vlade Marjana Podobnika:

Delo življenje: »Gospod Marjan Podobnik, ogledali ste si Alpino. Kakšni so vaši vtisi?«

Podpredsednik vlade Marjan Podobnik

Marjan Podobnik: »Alpino kot dobro podjetje s področja čevljarstva poznam že zelo dolgo. Tudi odkar sem v politiki, sem spremljal Alpino kot podjetje, ki je blizu mojega domačega kraja in ni mi vseeno, kaj se z njim dogaja. Dejstvo je, da je čevljarstva industrija tako po svetu kot tudi pri nas v krizi. Menim pa, da je Alpina trenutno tako po organiziranosti kot kvaliteti vodilno slovensko podjetje v tej panogi. Zato obstaja upravičena skrb vodstva podjetja, da bi z nepravim pristopom pri razreševanju problemov nekaterih drugih podjetij v podoben položaj potisnili tudi Alpino.

Delo življenje: »Ali se boste glede na informacije, ki ste jih dobili, skušali zavzeti za to, da se bo Alpini priznal drugačen status kot podjetjem, ki so že sedaj potrebna državne pomoči?«

Marjan Podobnik: »Alpina se je že izkazala s tem, da se zanaša na lastne sile in verjamem, da ji bo to uspelo tudi v prihodnje. V tem obdobju, ki je

Mogoče je smeh na ustnicah prisotnih izrazil spomin na dogodek iz dijaških dni. Marjan Podobnik in Janko Rejc se kot sošolca na idrijski gimnaziji gotovo spomnita trenutkov, ki so še po toliko letih vredni prisrčnega nasmeha.

za celotno čevljarstvo industrijo zelo pomembno, bom tudi sam bolj natančno spremljal dogajanje in se v neposrednih pogovorih s predstavniki Slovenske razvojne družbe, ministrstva za gospodarske dejavnosti ter ministrstva za delo, družino in socialne zadeve zavzel, da se zagotovi ustrezen status Alpine. Pri razreševanju problematike čevljarke industrije se moramo zavedati, da Alpina sama zagotavlja sredstva za svoje delovanje in razvoj in je zato ne moremo obravnavati enako kot podjetja, ki so že sedaj vezana na državno pomoč.

Pri reševanju problematike čevljarke industrije se bom zato zavzel, da se bo Alpina kot vodilna firma v tej panogi, obravnavala glede na njene posebnosti. To je še toliko pomembnejše, ker Alpina zagotavlja zaposlitev velikemu številu ljudi v kraju, s svojimi obrati pa tudi v nekaterih predelih, kjer ljudje nimajo drugih možnosti za zaposlitev.«

Delo življenje: »Kaj pripravlja vlada na področju razreševanja problemov čevljarke industrije?«

Marjan Podobnik: »Vlada je pripravila strategijo razreševanja problematike slovenske čevljarke industrije. Strategija je dobra, obstaja pa še nekaj dilem glede izvedbe. Kot ponavadi se pojavlja problem, da vedno rešujemo tistega, ki je že

Marjan Podobnik si je z zanimanjem ogledal proizvodne oddelke

pod vodo. Vemo pa, da je veliko večji uspeh in tudi ceneje, če se najde ustrezen pristop, da pomagamo podjetju takrat, ko še normalno posluje.«

Delo življenje: »Kaj predvideva program?«

Marjan Podobnik: »Program je usmerjen v povezovanje čevljarke industrije v Sloveniji. Mišljen je predvsem usklajen nastop na tujih trgih, od nakupa surovin do prodaje in promocije izdelkov. Seveda pa se s takim načinom ne bi smela izgubiti samostojnost nekega podjetja. S tem pristopom nameravamo podjetja čevljarke industrije zaščititi tudi pred negativnimi učinki posameznih bank, ki z dragimi krediti takim podjetjem še bolj otežujejo poslovanje. Ta projekt predstavlja tudi bolj odločen, trd pristop države do bank. Prav je, da tudi banke prevzamejo svoj del bremena sanacije in s tem vzdrževanja zaposlenosti v čevljarke industriji v Sloveniji.«

Jožica Kacin

Vedno več naših prodajaln dobiva enotno podobo

Kolektiv prodajalne Ljubljana IV, poslovodkinja Mira Milavec, Danka Čamerlik in Brigita Dežman

25. avgusta je bila v Ljubljani na Cigaletovi ulici 4 a odprta prenovljena prodajalna.

Kot je že navada ob taki priliki, je najprej spregovoril direktor domače prodaje Aleš Dolenc.

Zahvalil se je vsem, ki so pripomogli k temu, da je prodajalna dobila nov videz. Žal se vsi izvajalci slovesnosti niso mogli udeležiti. Povedal je, da je v Sloveniji to že peta prodajalna, ki je urejena po enotnem sistemu, s katerim namevajo nadaljevati tudi v prihodnje.

»Naš cilj je tudi, da se naše prodajalne razširijo tudi izven slovenskih in tudi izven meja nekdanje države, zato iščemo možnosti za širitev trenutno predvsem na Češkem, Slovaškem in Madžarskem. Prva taka prodajalna naj bi bila odprta že letos,« je razkril nekaj svojih načrtov. Na koncu je direktor domače prodaje zaželel, da bi prenovljena prodajalna, ki je že sedaj dobro poslovala, v novi podobi,

ustvarjala še boljše rezultate in da bi se tako prodajalke kot tudi naši kupci lepo počutili v njej.

Takoj po otvoritvi se je v prodajalni zbralo mnogo kupcev in,

Babica Ida Tilenšek je vnuku Nejcu kupila planinske čevlje

glede na pohvale, ki so kar deževale, smo lahko sklepali, da jim je nova ureditev všeč. Pa ne samo to, tudi zanimanje za obutev je bilo veliko in če bi sodili po prvih urah po otvoritvi, prodajalna tudi v prihodnje ne bo samevala.

Tako smo prisotni komaj nazdravili in prodajalni zaželeli uspešno prodajno pot, že je bil razlog za novo veselje. Mamica se je že pred otvoritvijo zanimala za planinske čevlje za svojega sina Nejca Mekleta. Takoj po otvoritvi pa je Nejc s svojo babico Ido Tilenšek pomeril planinske čevlje in bile so mu prav. Odločila sta se za nakup in ko sta izvedela, da jima Alpina kot prvima kupcema obutev podarja, sta bila še toliko bolj zadovoljna. Nejc je povedal, da je star šest let in da gre letos v prvi razred. Pa še nekaj je izdala njegova babica: pred osvojitvijo prave velike šole, bo Nejc osvojil tudi pravi veliki vrh slovenskih gora. Odpravljali so se na Triglav, zato je fant potreboval primerno obutev. Danes, ko pišem ta članek, je Nejc že poskusil šolske klopice, pa tudi na Triglavu je že doživel planinski krst. Upam, da mu korak v naših čevljih ni bil pretežak.

Tudi poslovodkinja Mira Milavec je nove pridobitve zelo veselja. Povedala je, da je bil promet v tej prodajalni dober, vendar pričakuje, da se bo sedaj še povečal. Lep estetski videz bo gotovo privabil tudi zahtevnejše stranke. V stavbi

Poslovodkinja Mira Milavec

kjer je prodajalna, so poslovni prostori, blizu je sodišče, prav tako pa tudi drugi uradi, tako da se mimo sprehodi veliko ljudi. Res pa je tudi, da ima prodajalna tudi veliko stalnih strank, ki se vedno znova vračajo ter dodala: »Tako po izgledu kot tudi po funkcionalnosti sploh ni primerjave s prejšnjo ureditvijo. Prodajalna je bila prej v dveh delih, zaradi česar je bila kontrola in stik s kupci težji, nova ureditev pa omogoča drugačen pristop. Tudi na policah razstavljen obutev pride veliko bolj do izraza. Poletne obutve imamo zelo malo, saj smo jo večinoma prodali. Sedaj se začneja prodaja jesenske kolekcije. Čeprav je obutev po mojem mnenju dobra, bodo glavno oceno dale stranke, ker se šele ob prodaji pokažejo prednosti in pomanjkljivosti določenih modelov.«

Jožica Kacin

Prenove prodajaln se kar vrstijo

Tudi v Alpini CRO si prizadevajo, da bi z lepšo urejenostjo prodajnih prostorov privabili čim več kupcev. Tako so 7. septembra v Zagrebu odprli na

Hrvaškem že tretjo prodajalno, po novi, za celotno Alpino enotni podobi. Zbralo se je mnogo obiskovalcev in po kvadraturi ne posebno velika prodajalna, je komaj sprejela vse, ki niso skrivali zadovoljstva ob novi pridobitvi.

Najprej je govoril direktor Alpine CRO Bojan Končan, ki se je vsem navzočim zahvalil za udeležbo, še posebna zahvala pa je bila namenjena tistim, ki so pripomogli k obnovitvi lokala. Povedal je, da ima Alpina CRO na Hrvaškem trenutno 24 prodajaln in da zaposluje 90 delavcev. Pozdravni govor je zaključil z besedami: »Predvsem

Tako izgleda prenovljena prodajalna v Zagrebu od zunaj

želim, da bi prodajalna dosegala dobre rezultate. Osebjem želim dobre odnose s kupci, kupcem pa dobro obutev.»

Aleš Dolenc, direktor domače prodaje je povedal, da Alpina CRO dosega lepe uspehe. Prepričan je, da bo uspešno delovala tudi vnaprej.

»Tudi v matičnem podjetju v Žireh se bomo potrudili, da bo Alpina ostala močna, priznana firma in da ne bo šla po poti nekaterih drugih čevljarjskih podjetij. V Alpini se zavedamo, da je trdo delo in odrekanje formula za nadaljnji uspeh, ki ga bomo skušali obdržati tudi v

Namestnik direktorja Alpine CRO Stjepan Novoselec v pogovoru z direktorjem Alpine CRO Bojanom Končnom

Rezultat Alpine CRO bo odvisen od prodaje v naslednjih mesecih

»Alpina CRO sicer posluje v okviru načrtovanega, vendar pa smo pričakovali nekoliko boljše rezultate,« je povedal namestnik direktorja Alpine CRO Stjepan Novoselec, nato pa nadaljeval: »Ali bomo začrtan plan izpolnili, je odvisno predvsem od prodaje v jesenskih in zimskih mesecih.«

Povedal je še, da je na prodajo v letošnjem letu vplivala tudi uvedba novega davka na dodano vrednost. Z njim se po trditvah Novoselca obutev ni podražila, problem pa je, ker je potrebno državi še, preden se blago proda, plačati ves davek in to precej obremenjuje poslovanje podjetij. Prebivalcem so dostopni tudi ugodnejši krediti, zato se raje odločajo za večje investicije, manj pa za nakupe drobnega potrošnega blaga, kar so tudi čevlji.

V letošnjem letu je Alpina CRO odprla tudi dve pogodbeni prodajalni. V mesecu aprilu so začeli poslovati v Petrinji, v septembru pa v Daruvaru. Največji promet dosega prodajalna Zagreb I, ki jo vodi poslovodja Dragoljub Četojević, sledijo pa Zagreb III, Dubrovnik, Varaždin, Reka, Našice in ostale.

Jožica Kacin

Rafael Šenk, direktor Mizarstva Šenk, ki izdeluje notranjo opremo za naše prodajalne, direktor domače prodaje Aleš Dolenc in direktor Alpine CRO Bojan Končan. Vsaka obnovljena prodajalna zahteva svojevrstne rešitve

prihodnje. Kolektivu želim uspešno delo in dobre rezultate,« je zaključil Aleš Dolenc.

Na koncu se je za lepo urejeno prodajalno zahvalil še poslovodja prodajalne Zagreb III Dragutin Paunović, nato pa je sledila zdravljica. Takoj po otvoritvi se je prodajalna še bolj napolnila in očitno kupcev gneča in slavnostno vzdušje ni motilo.

Poslovodja prodajalne Dragutin Paunović je z obnovo zelo zadovoljen. Povedal je, da je to prva prodajalna na Hrvaškem, ki je urejena tako, da sta kar dve zunanji steni stekleni in da si stranke že z ulice lahko ogledajo skoraj vso ponudbo obutve. Z novo ureditvijo so sicer izgubili nekaj prodajnega prostora, vendar pa so povečali skladišče. Zaradi pomanjkanja prostora so se tudi odločili, da bodo prodajali le žensko, moško in otroško modno obutev.

Izgled prodajalne je sedaj povsem drugačen. Pomembno je, da so modeli razstavljeni vsak na svojem mestu. Upajo tudi, da bo

ta pridobitev vplivala na povečanje prodaje in da bodo zadržali drugo mesto po prometu v Alpini CRO.

Jožica Kacin

Poslovodja prodajalne Zagreb III Dragutin Paunović je z novim izgledom prodajalne zadovoljen

Preurejena prodajalna v Brežicah

Pri pogodbenih prodajalnah Alpine veliko novega

V zadnjem mesecu je bilo tudi pri pogodbenih prodajalnah veliko novosti in sprememb.

Tako smo v ponedeljek, 24. avgusta odprli novo prodajalno v Brežicah.

Prodajalna meri 160 m² in je postavljena v prvem nadstropju blagovnice »Posavja« Brežice.

Urejena je po sistemu samopostrežbe. Je industrijska prodajalna, kar pomeni, da ima v svojem programu eno tretjino modne obutve, ostalo pa prodaja težje prodajno obutev iz skladišča in prodajaln. Je zelo lepo urejena, za kar se mora-

(nadaljevanje na 8. strani)

(nadaljevanje s 7. strani)

mo zahvaliti kolektivu, ki prodajalno vodi, kot tudi vodstvu blagovnice, ki je v rekordnem času pripravilo vse potrebno, da je prodajalna začela nemoteno delati. V veliko pomoč pa sta jim bila tudi poslovodja naših prodajaln Žiri I in Škofja Loka II. Prvi vtisi po odprtju so zelo pozitivni. Prodaja je uspešna in če se bo tako nadaljevalo tudi v bodoče, bosta lahko zadovoljni obe pogodbeni stranki tako Posavje kot Alpina.

2. septembra pa je prišlo do spremembe tudi v pogodbeni prodajalni Alpina Nama Ravne. V želji, da bi se povečal promet, smo se dogovorili, da preide prodajalna s sedanjega klasičnega načina prodaje na samopostrežni način nudenja blaga. Tudi to je industrijska prodajalna, z istim izborom blaga kot prodajalna v Brežicah. Da pa bi to lahko dosegli, nam

je vodstvo blagovnice dodelilo nov večji prostor, na mnogo boljši lokaciji, kot je bila prejšnja. Opremili so prostor s potrebnimi elementi, ostalo pa je prispevala Alpina. Upamo, da se bo tudi ta odločitev še v kratkem pokazala kot pravilna.

Prenovili smo tudi prodajalno v Mozirju. Otvoritev nove urejenega prostora je bila 9. septembra. S tem smo pridobili nekaj več prostora, tako za prodajo kot tudi za razstavo vzorcev. Zamenjan je bil strop, ker je že odpadal omet, skratka polepšan je izgled prodajalne. Upamo, da se bo sprememba tudi tu pokazala v povečanju prometa.

Alpina ima tako že 16 pogodbениh prodajaln. Od tega so industrijske prodajalne v Mariboru, Žalcu, Ravnah in Brežicah, peta industrijska prodajalna pa je Žiri III.

Miha Govekar

Kaj bodo prodajali v naslednji pomladno poletni sezoni

Skrb za to, kaj bomo izdelovali in kaj prodajali v naslednji pomladno poletni sezoni se je začela s pripravo kolekcije in z iskanjem ponudb od tujih dobaviteljev za obutev iz dokupa, ki jo sami ne izdelujemo. V dneh od 2. do 4. septembra pa se je sestala komisija za izbor, ki je izmed pestre ponudbe izbrala modele, ki jih bodo predstavili na poslovodski konferenci.

Prvi dan je komisija opravila izbor obutve iz dokupa. Povedali so, da je ponudba tako ženske, otroške kot moške obutve dokaj dobra, povečalo pa se je tudi število dobaviteljev. Izberejo tisto, za kar menijo, da se bo dobro prodajalo. Težko pa je pravilno oceniti, po katerih modelih bo v prihodnji sezoni največje povpraševanje. Veliko je odvisno tudi od vremena. Letos bi po mnenju poslovodkinje iz Maribora, zaradi dolgega vročega poletja, prodali še mnogo več ženskih natikačev. Obutev iz dokupa je večinoma iz Italije, veliko pa je tudi kvalitetnih slovenskih proizvajalcev. V četrtek je komisija obiskala sejem obutve v Milanu. Ponudba je zelo pestra. Še vedno je največ modelov v črni barvi, sledijo pa rjava, bež kot novost pa so letos opazili tudi veliko sivih odtenkov. Prevladuje asimimetrični stil obutve v vseh višinah peta. Koničaste oblike, ki so se pokazale lansko leto, se niso najbolje uveljavile. Veliko modne obutve je tudi iz umetnih materialov, vendar za nas taka izdelava zaradi cenenosti izgleda izdelka, ni primerna. Podplati tudi na boljših modnih čevljih niso obvezno usnjeni. Veliko jih je bilo iz drugega, zelo prožnega in mehkega umetnega materiala. Mnogo je tudi različnih trakov v vseh izvedbah, širinah in barvah. Nekaj sprememb je tudi pri obutvi za prosti čas in šport, kjer

uvajajo poleg klasičnih belih in črnih, še ostale barvne odtenke čevljev. V petek pa je komisija napravila še izbor med modeli izdelanimi v Alpini. Komisija je izmed ponujenih vzorcev zbrala ustrezne modele. Ponekod je zahtevala razne popravke, predvsem glede barv in materialov, iz katerih so čevlji izdelani. Letos so tudi štiri nove grupe čevljev in komisija je bila z njimi zadovoljna, razen z modeli za mlade. Tu so zgornji deli kar zanimivi, zahtevali pa so, da se poišče boljše rešitev glede podplatov.

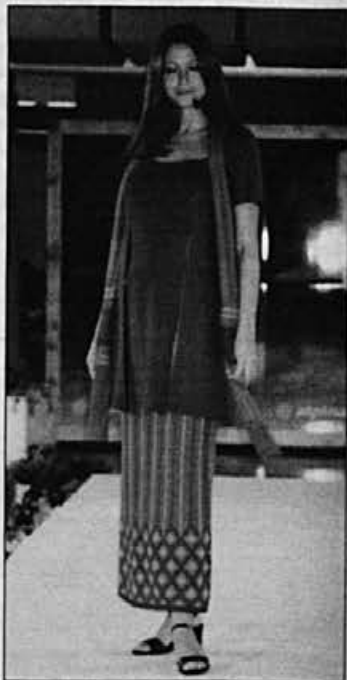
Jožica Kacin

Ponudba obutve iz dokupa je vedno boljša

Komisija je imela pri domači obutvi največ pripomb pri obutvi za mlade

Takole so naše izdelke na modni reviji na poslovodski konferenci v Kranjski Gori predstavile manekenke Društva modnih delavcev iz Ljubljane. Več o tem v naslednji številki časopisa Delo-življenje

Certifikat kakovosti ISO 9001 za delo in maloprodajo

Julija je bila glavna presoja za podelitev certifikata ISO 9001. Ljubljanska podružnica BVQI, ki je izvajala presojo, je ugotovila nekaj pomanjkljivosti in določila rok za njihovo odpravo.

26. avgusta pa je bil ponoven pregled, kjer so se presojevalci osredotočili predvsem na rešitve v zvezi z ugotovljenimi pomanjkljivostmi. Vodilni presojevalec je ugotovil, da smo ustrezno odpravili vse neskladnosti in s to ugotovitvijo smo uradno pridobili certifikat kakovosti ISO 9001.

Na ta način smo uspešno zaključili obdobje urejanja sistema zagotavljanja kakovosti v poslovanju, ki smo ga začeli v začetku leta 1997. Vse zahtevane smo izpeljali skladno s postavljenim časovnim planom in v okviru planiranih stroškov.

Direktor sektorja kakovosti Janko Rejc

S pridobitvijo certifikata ISO 9001 se postavljamo ob bok podjetjem, ki z izpolnjevanjem mednarodnih zahtev dokazujejo, da urejeno poslujejo in da so vredna zaupanja kupcev. Smo eden redkih proizvajalcev obutve v Evropi, ki se lahko pohvali s takim certifikatom. Ob tem se nam lahko postavi vprašanje, če je za to krivo splošno stanje v obutveni industriji. Tudi če je to res, potem je certifikat lahko le še dodatna potrditev pravil-

nosti naših usmeritev in vzpodbuda za delo v prihodnje. Prav tako smo trenutno edini v Sloveniji, ki so pridobili certifikat ISO 9001 tudi za področje maloprodaje, kar na poseben način poudarja našo usmeritev k zadovoljevanju želja in zahtev končnega potrošnika. Kupec pričakuje poleg ustreznega izdelka tudi dobro uslugo, hitro reševanje morebitnih reklamacij, ustrezno informacijo o izdelkih in prijeten ambient v prodajalni.

Prvi (lažji del) tovrstnih aktivnosti je torej za nami. Pred nami je drugi (težji del). Izkazano priznanje bo potrebno upravičiti; in to v več pogledih. Certifikacijski organ bo periodično izvajal kontrolo upoštevanja dogovorjenih postopkov in v primeru nespoštovanja sprožil postopek odvzema certifikata, kar nam lahko naredi veliko več škode, kot pa sama podelitev dobrega. Še večjo kontrolo pa bodo izvajali naši kupci. Če bodo ti zadovoljni, se bo to kazalo v poslovni uspešnosti Alpine in le na ta način bo tudi certifikat kakovosti dosegel svoj namen.

Janko Rejc

Mi smo dober oddelek

V oddelku športne montaže je zaposlenih od petinštirideset do petdeset delavcev. Večina so to stalni delavci in ni toliko premeščanja kot ponekod. To se kaže tudi v zadovoljstvu zaposlenih. Oddelek vodi Slavko Kristan, mojstra pa sta Tatjana Benedik in Slavko Mohorič; to pa so tudi vsa režijska dela v oddelku.

Proizvodnji imajo razdeljeno na dve sezoni, v eni izdelujejo trekking, v drugi pa tekaško obutev. Dnevno izdelajo 1200 do 2000 parov, odvisno od vrste in zahtevnosti obutve.

Ob obisku so izdelovali trekking obutev za Francijo, čeprav so sezono izdelave te vrste obutve zaključili že pred kolektivnim dopustom. Pripravljajo se na izdelavo tekaške obutve za naslednjo sezono, s katero naj bi zaključili v začetku decembra. Delajo na dveh trakovih. Eden je tako imenovani dvojni trak, kjer se dela v dveh višinah. Drugi trak pa imenujejo italijanski. Tu je nekoliko več prisilnega dela, kar pomeni, da polizdelki tečejo po traku do delavca, ki mora, da ne pride do zastojev, delo v celoti opraviti. V oddelku na obeh trakovih imajo skupinsko normo, tako da je tudi doseg norme posameznika odvisen od celotne skupine. Če nekdo ne bi delal, se bi to poznalo vsem, ali pa bi moral namesto njega toliko več dela opraviti drug delavec.

Ker k pridnosti sili tudi sistem dela in ker so v oddelku večinoma stalni delavci, ni čudno, da vodja oddelka Slavko Kristan ne skriva zado-

voljstva, ko trdi: »Mi smo dober oddelek. Zaradi načina dela slabih delavcev niti ne moremo imeti. Linija športne obutve bo po predvidenih letih zaključila z izgubo, vendar mislim, da naš oddelek za to ne nosi večje krivde. Kapacitete imamo sedaj zasedene in pričakujemo, da bo potrebno delati tudi več sobot. Sam zagovarjam misel, da delavec, ki učinkovito dela osem ur dnevno, težko z istim tempom nadaljuje še popoldne oz. po nekaj dneh takega dela, ni več pričakovane učinka. Zato se ne ogrevam za dnevno delo več kot osem ur.

Plane trenutno dosegamo, res pa je, da ga nismo izpolnili v prvi polovici leta. Ker je primanjkovalo zgornjih delov, je moralo veliko delavcev koristiti viške ur ali pa celo dopust.

Delavci so to sprejeli z razumevanjem, za kar jim gre posebna zahvala in zaradi tega tudi lahko trdim, da smo dober oddelek.

Tudi kvaliteta izdelkov je boljša kot v prejšnjih obdobjih. Posledica tega je tako imenovana samokontrola. To pomeni, da delavci že med proizvodnim procesom izločijo nekvadratne izdelke, če ni možno popravilo, če pa je mogoče, poskrbijo, da se napaka odpravi. Kolekcija je sicer dobra, največ težav pa se pojavlja pri obutvi višjega cenovnega razreda. Izdelani vzorci so dobri, ko pa pride obutev v serijsko proizvodnjo nastopijo razne težave. Izdelek sicer ponavadi ne izgubi na kvaliteti, nastanejo pa razne lepotne napake, kar pa (nadaljevanje na 10. strani)

Najpomembnejša naloga vsakega oddelka je, da naredi kvalitetne izdelke. Posvet ob kontroli; mojstrica Tatjana Benedik, vodja oddelka Slavko Kristan in kontrolor Jože Malovašič

(nadaljevanje z 9. strani)

onemogoča, da bi bila obutev razvrščena v najvišjo kvaliteto. Take napake so npr. zmečkan material, postrani prišit opetnik, vidi se preveč lepila, nekoliko preveliki podplati itd. Premiki pa so narejeni tudi na tem področju. Predvsem pri obutvi Simpatex mislim, da naši čevlji, zaradi drugačne tehnologije izdelave, mnogo bolje držijo vodo kot prejšnja leta.

Ker smo pravkar pridobili certifikat ISO kakovosti, me je zanimalo tudi, kako se uvajanje standarda odraža v športni montaži.

Slavko Kristan je to komentiral takole: »ISO standardi so samo oblika, ki postavlja pravila in delavce prisili ali pa spomni, da delajo to, kar bi morali tudi brez certificiranih pravil. Rezultati uvedbe se bodo pokazali šele po določenem obdobju. Če bo sistem pravilno deloval, bomo imeli boljši servis, s čimer mislim, da bodo v oddelke v dodelavo prihajali kvalitetni polizdelki in ostali sestavni deli, da bodo bolj spoštovani roki; in ne nazadnje, standardi silijo tudi našo nabavno službo, da poišče najugodnejšega ponudnika. Tak primer je usnje, ki smo ga kupili v Turčiji in je dobre kvalitete, po drugi strani pa mnogo cenejši. ISO standardi zahtevajo tudi točne zapise raznih ugotovitev napak, kar bo dobro tako za analizo le-teh kot tudi za ugotavljanje odgovornosti zanje.«

Vsak dober vodja naj bi imel vizijo, kako bo še boljši in kako bo naprej. In kaj o tem meni vodja oddelka športne montaže: »Pravijo, da se je človek, ki nima vizije, postaral in če nima cilja, je že na robu propada. Razmišljati moramo v smer, kako z istim ali manjšim številom ljudi narediti več. Pričakovanje, da bi delavci več delali, je precej optimistično. Rezerve pa so v drugačni organizaciji in obliki oddelka. Znano je, da so bolj učinkovite manjše skupine. Pojavljajo se določene ideje, vendar so povezane z dodatnimi investicijami, kar pa je drug problem. Res pa je, da je v našem oddelku strojna opremljenost na evropski ravni. Glavni stroji so dobri, za kar imajo zaslugjo prejšnji vodje, predvsem Jaka Bogataj.«

Tatjana Benedik je mojstrica in pravi: »Delo v oddelku dobro poteka. Normo dosegamo in tudi dela je sedaj dovolj.«

Jože Malovašič dela na končni kontroli. Pravi, da je na dan povprečno dva para škarta. Sistem dela je tak, da čevlje sortira in v primeru, da je en čevljev slabše kakovosti, mu skuša poiskati podoben čevljev in potem tako dobljeni par razvrsti v nižjo kvaliteto.

»Pri čevljih, ki sem jih sedaj pregledoval, je največ napak je pri šivanju zadaj, šivi niso v isti višini ali pa so prišiti postrani, zadaj manjka goba, ni klasičnih rinčic in podobno. Kar je mogoče skušamo popraviti, v nasprotnem primeru, pa čevlje razvrstimo v B, na srečo pa precej manj pa v C kvaliteto.«

Sonja Debeljak dela v oddelku že štirinajst let, trenutno je na odpravi napak. Pravi, da je z delom zadovoljna. Plača res ni velika, toda delo ni težko. Prej je bila eno leto na porodniškem dopustu. Ima dva otroke, najmlajši pa od septembra naprej obiskuje vrtec. Čeprav je v prvih dneh malo huje, pa Sonja ve, da se bo tudi to uredilo.

Irena Andreuzzi je v letošnjem juniju dopolnila trideset let delovne dobe. Ves ta čas je prebila v Alpini v oddelku montaže. Pravi, da je z delom zadovoljna, tudi s sodelavci se dobro razumejo. Na vprašanje, kaj meni o Alpini je skromno odgovorila: »Dobro je, drugod je še

Irena Andreuzzi je dopolnila tridesetletnico delovne dobe

slabše. Če bi menila, da bo kje bolje, bi šla drugam.«

Zanimalo me je tudi, če se je v tridesetih letih, odkar je v oddelku, mnogo spremenilo. Irena ne vidi večjih razlik ter dodaja: »Manj delamo z razredčilom in drugimi podobnimi snovmi, kar pomeni, da je tudi boljši zrak.«

Rajko Mlakar, pripenja notranjke in nametša zgornje dele

Sonja Debeljak, odprava napak

Marta Prosen obutev zapakira v kartonske škatle

Marta Prosen je zadnji člen v delovnem procesu oddelka. Obutev po opravljeni končni kontroli zapakira v vrečke oz. škatle, nato pa jih po osem ali deset parov (odvisno od vrste obutve), položi v večji karton. Ta karton zapakira in pošlje po traku v skladišče obutve.

Jožica Kacin

Uroš Oblak, stiskanje konic na traku

Boštjan Novak in Rado Kunc, cvikanje konic

Nova pridobitev na področju izdelave modelov

V razvoju športne obutve se v teh dneh uvajajo v nov tako imenovani CAD - CAM sistem dela na področju izdelave modelov s pomočjo računalnika. Med več ponudniki so se na podlagi ponudb in podrobne analize, ki jo je izdelal Robert Križnar, odločili za firmo Cimatron iz Italije. Podjetje se ukvarja s prodajo programske opreme ter z razvojem specialnih orodij, ki so vgrajena v ta programski paket. Predstavnštvo firme je v Trevizu, to je mesto v pokrajini, kjer se pričnajo vse novosti na področju smučarske in čevlarske industrije v svetu.

Vrednost investicije v programsko in računalniško opremo je okoli 150.000 DEM. Sistem bo omogočal neposredno povezavo med razvojem, kjer bodo

razvili model - CAD, in orodjarno, kjer se bo na podlagi posredovanih podatkov na obdelovalni stroj, izdelalo orodje - CAM.

Robert Križnar je povedal, da je glavni cilj CAD - CAM tehnologije hitrejša in cenejša proizvodnja novih izdelkov, ob istočasnem boljše opravljenem delu. Ker je to novost, bo za njeno

Oton Žakelj in Robert Križnar pri uvajanju novega sistema CAD - CAM

dokončno realizacijo, potrebno kar nekaj časa ter dodatno uvajanje in izobraževanje. To bo najprej potekalo v Italiji, kasneje pa tudi v Alpini. Predvideva se izdelava orodij tako za smučarsko in modno obutev kot tudi kopita. Trenutno se vsa dela na prototipu, ki se izdelajo v razvoju, opravljajo ročno. Prototip je samo eden, zato ni možnosti kreiranja različnih oblik in njihova primerjava. Nov sistem omogoča, da se model brez večjih zamud časa in stroškov popravi toliko časa, dokler ni dosežena zelena oblika. Zmanjšala naj bi se količina ročnih del pri izdelavi prototipov, vendar se, zaradi izdelave silikonskih orodij in litja v vakuumu, za vzorce in manjše serije še vedno predvideva tudi izdelava vzorčnih prototipov. Izdelovanje prototipov pa ne bo potrebno za vse velikostne številke. Z uvedbo CAD - CAM sistema ter dodatno nadgradnjo s strojem za digitalizacijo in rezkalnim strojem ter seveda z ustrezno usposobljenostjo naših kadrov, se Alpini ponujajo tudi nove možnosti trženja uslug s področja razvoja in modeliranja, izdelave prototipov, orodij, vzorcev, konstrukcij tako za čevlarsko industrijo kot tudi za druga področja.

Jožica Kacin

ISPO '98 - vtisi

Tudi letos, na začetku avgusta, smo si ogledali mednarodni sejem športne opreme ISPO v Münchnu.

Sejem je bil letos prvič na novi lokaciji. Objekte so zgradili na mestu, kjer je bilo včasih letališče Riem. Glavni cilj predstavitev je verjetno, da se sejem izogne mestu, kajti prejšnje staro sejmišče je bilo zelo blizu centra Münchna.

Dvanajst simbolično postavljenih hal, lepa urejenost in ogromno razstavnega prostora dajejo obiskovalcu dober občutek in nekaj novega.

Takoj pri vходу je bilo na voljo mnogo informacijske dokumentacije. Naš cilj je bil predvsem ogled trekking obutve, out door čevljev (lažji trekking) in rolerjev. Bilo je veliko število razstavljalcev in še več različnih kolekcij.

Med njimi so najpomembnejši: Salomon, Tecnica, Lowa, Meindl, Scarpa, Rossignol, K2, Roces in še in še. Želeli

smo videti predvsem novosti, ki so ponavadi izpostavljene. Pomembne pa so seveda podrobnosti - izdelava. Glavni namen vsakega razstavljalca je, da na sejmu razstavljene izdelke tudi proda. Tak cilj ima tudi Alpina. Mi se kot razstavljalci pomešamo med kupce in druge obiskovalce in poizkušamo dobiti informacije, kataloge in ideje, da bi lahko sledili našim konkurentom. Kot poznavalci tehnologije lahko vidimo, da je v izdelke vloženo veliko truda, domiselnosti in natančnega dela.

Letošnjo sezono tudi v Alpini označuje poudarek na out door čevljih (lažji trekking). Na sejmišču je bilo veliko proizvajalcev. Vsak proizvajalec športnih copat lahko s spremembo (barve, podplata ali dekoracije) zelo poceni izdelata to vrsto obutve. Ob ogledu sejmišča obiskovalec hitro opazi, kje se dogaja kaj zanimivega. Vsak razstavljalac hoče na nek način vzbuditi pozornost in tako privabiti kupce. Zato je mnogo spremljajočih dejavnosti kot so modne revije, video spoti - demonstracije razstavljenih izdelkov. Res, na takem sejmu vidimo mnogo zanimivega.

Morda včasih človek kaj pomembnega tudi spregleda; čas namenjen za obisk pa prav hitro mine. Ostanje ideje, katalogi, spomini... Kako to uresničiti v praksi - na svojem delovnem mestu, pa je verjetno že druga tema.

Janez Sedej

Tla v oddelku termoplastov so bila na nekaterih mestih že zelo dotrajana in potrebna obnove. To delo so opravili med kolektivnim dopustom

Kadrovske novice

Poletna meseca julij in avgust sta za nami. Poletje si bomo zapomnili predvsem po vročih dnevih, pa tudi po tem, da v mesecu avgustu ni bilo zaposlovanja novih delavcev. S služnja vojaškega roka sta se vrnila le dva vojaka; več pa je bilo prenehanj delovnih razmerij in to kar osem.

Že nekaj let zaporedoma pa v poletnih mesecih nadomesti odsotnost delavcev zaradi dopustov srednješolska mladina in študentje, ki v neposredni proizvodnji, preko študentskih servisov zapolnijo potrebe po delu. Tako si prislužijo kakšen tolar zase, obenem pa spoznavajo kako težko je prislužen denar naših delavcev.

S služnja vojaškega roka sta se vrnila Andrej Burnik, ki je delo nastopil na brizgani obutvi, na delo v orodjarno pa se je vrnil Leon Kavčič.

Iz oddelkov v Žireh – montaža športna I. je z delom meseca julija prenehal Robert Nagode, iz montaže modne obutve Klemen Fortuna in Jože Žakelj, iz šivalnice v Žireh Danijela Mavri, iz obrata Gorenja vas Anica Dolinar in iz finančno računovodskega sektorja Vera Miklavčič. Iz razvoja lepljene obutve je z delom prenehal Janko Demšar ter iz oddelka termoplasti Kajetan Jesenko.

Irma Dolenc

Živadinu Disiću v slovo

Zazdi se, kakor da bi zadnji poletni žarki želeli izreči poslednje slovo tudi našemu upokojencu in nekdanjemu delavcu Alpine Živadinu Disiću iz Jezerske ulice v Žireh.

Živadin Disić, rojen leta 1922, je del svoje življenjske poti preživel v

rodnem kraju Lipovica – Leskovec, kjer je po osnovni šoli končal poklicno šolo za kvalificiranega kovača.

V naše kraje ga je življenje privedlo v začetku petdesetih let, ko se je po službovanju v tedanji JLA, ustalil v Žireh in si pričel služiti kruh v Alpini leta 1951.

Ves čas je opravljal vratarška dela, pa tudi delo telefonista mu ni bilo tuje. Pri svojem delu, je bil vedno natančen in odgovoren.

Upokojil se je leta 1978 in še naprej živel zadovoljno življenje s svojo življenjsko sopotnico. Sčasoma mu je zdravje pešalo, tako da je bil več let odvisen od dialize. Sedaj je za vedno zaspal.

Delavci Alpine in vsi ki smo ga poznali, izrekamo domačim globoko sožalje, našega nekdanjega delavca in upokojenca Živadina Disića pa bomo ohranili v lepem in trajnem spominu.

V slovo Ivanki Kristan

V mesecu juliju smo se za vedno poslovili od naše nekdanje delavke in upokojenke Ivanki Kristan, rojene Bogataj s Sela pri Žireh.

Njena življenjska pot se je pričela januarja leta 1942 v Koprivniku, delovna pot v Alpini pa jeseni leta 1957 kot priučena delavka v šivalnici. Kasneje je leta 1967 opravila izpit za kvalificirano prešivalko obutve in je nato opravljala delo v šivalnici; v sredini leta 1983 pa je bila razporejena na delo manipulanta na traku.

Kljub volji do dela, so se Ivanki Kristan pričele pojavljati težave z zdravjem, zaradi česar je bila leta 1990 invalidsko upokojena. V domačem okolju je Ivanka Kristan kar nekaj let zmogla premagovati težave. V zadnjem času se ji je zdravje poslabšalo, tako da jo je v sredini julija bolezen dokončno premagala.

Ivanko Kristan, našo nekdanjo delavko in upokojenko bomo ohranili v lepem in trajnem spominu, domačim pa izrekamo iskreno sožalje.

Pavlu Miklavčiču v slovo

Poslednje slovo smo v mesecu avgustu izrekli našemu nekdanjemu delavcu in upokojencu Pavlu Miklavčiču, rojenemu v številni družini, leta 1935 na Kladju.

Pavel Miklavčič, kvalificiran čevljar, je pričel delati v Alpini v Žireh avgusta leta 1952, kjer je bil do septembra leta 1956. Nato se je novembra leta 1958 zaposlil v Čevljarju Gorenja vas.

V januarju leta 1965 je pričel delati v obratu Alpine v Gorenji vasi. Tu je s svojim znanjem in izkušnjami opravljal normirana dela, kasneje pa kot kontrolor nasekanih delov in sestavljalec partij za sekanje. Predčasno se je upokojil leta 1990.

Pavlu Miklavčiču so se kmalu po upokojitvi pričele težave z zdravjem, ki pa jih je nekaj let uspešno premagoval. Toda prišla je druga, še hujša bolezen in ta ga je mnogo prezgodaj iztrgala iz kroga domačih in iz vrst upokojencev Alpine.

Delavci in upokojenci Alpine sočustvujemo z domačimi, Pavla Miklavčiča pa bomo ohranili v dobrem in lepem spominu.

Veroniki Grošelj v slovo

V prvi polovici meseca septembra smo se za vedno poslovili tudi od dolgoletne upokojenke

Alpine Veronike Grošelj, rojene leta 1911 na Dobračevi.

Veronika Grošelj je prav tako ena starejših upokojenk Alpine, ki je svojo delovno pot pričela januarja leta 1948, glede na tedanje potrebe po delu snažilke v podjetju. To delo je vestno opravljala do upokojitve konec leta 1966.

Ves čas je svojo skrb in delo posvečala svoji hčeri in kasneje tudi vnukom.

Veronika Grošelj je doživela lepo starost, nazadnje ji je kljub negi, zdravje popuščalo in življenje počasi ugašalo.

Sedaj je ni več med nami. Vsi, ki smo našo nekdanjo delavko in upokojenko Alpine Veroniko Grošelj poznali, jo bomo ohranili v dobrem in lepem spominu, domačim pa izrekamo iskreno sožalje.

V slovo Janezu Jerebu

V mesecu septembru smo se za vedno poslovili tudi od staroste upokojencev Alpine Janeza Jereba iz Račeve.

Janez Jereb je bil rojen leta 1910 v Račevi. Svojo delovno pot v Alpini je pričel poletni leta 1945, pred tem pa je bil delavec v raznih zasebnih čevljarstvih delavnicah. Po poklicu kvalificiran čevljar, je s svojim znanjem in že pridobljenimi izkušnjami iz prejšnjih let, pričel uspešno opravljati delo v montažnih oddelkih v Alpini. Leta 1961 je pričel delati na odpravi ozkih grl, leta 1964 pa je napredoval na delovno mesto mojstra v oddelku, kjer je ostal do upokojitve konec leta 1965.

Upokojenska leta je preživel v rodnem okolju Račeve. Sedaj je prišlo tudi slovo. Svojem pokojnika izrekamo globoko sožalje, delavci in upokojenci dolgoletnega delavca in upokojenca Alpine Janeza Jereba bomo ohranili v dobrem in lepem spominu.

V pokoj odhajata

naša dolgoletna sodelavca **Janko Demšar** iz razvoja lepljene obutve in **Kajetan Jesenko** iz oddelka termoplastov.

Obema želimo ob upokojitvi vse dobro, predvsem trdnega zdravja, razumevanja in prijetnega počutja v domačem krogu, da bi jima življenje v tretjem življenjskem obdobju potekalo mirno in zadovoljno.

Prav tako odhajajo iz naše delovne sredine dolgoletni sodelavci **Vera Miklavčič** iz obračuna plač, **Anica Dolinar** iz obrata Gorenja vas in **Danijela Mavri** iz šivalnice v Žireh.

Želimo jim da bi z dobro voljo smelo zakorakali v novo življenjsko obdobje, mnogo zdravja, razumevanja ter zadovoljstva v domačem krogu, predvsem pa da bi veliko prostih uric lahko posvetili sebi – po svojih željah.

Gorski kolesarji na zasluženem počitku pri koči pod Blegošem

Gorski kolesarji po loški planinski poti

Sredi kolektivnega dopusta, prav na vrhuncu pasjih dni, se je devet kolesarjev iz Žirov z gorskimi kolesi odpravilo na dvodnevno turo po Loški planinski poti. Pot, ki jo je začrtal izkušeni Lojze Oblak, je bila zelo naporna in tehnično zahtevna, za nas in naša kolesa pa prava preizkušnja vzdržljivosti. Kolesarjenje se je pričelo v Žireh, nato pa smo se preko Goropek, Vrha Svetih Treh Kraljev, Smrečja, Golega vrha, Lučin, Prelesja, Pasje Ravni in Svetega Ožbolta nad Zmincem podali v Škofjo Loko. Pot smo nadaljevali skozi Breznico pod Lubnikom na Javorje, v Žetino, Črni kal in končno prispeli na Blegoš, kjer je bil v koči zaslužen nočni počitek.

Naslednji dan smo se z Blegoša podali proti Črnemu Vrhu, v Davčo, na Porezen, Davčo, mimo Novakov, Robidnice, Kladja, na Bevkov Vrh, nato pa preko Javorjevega Dola, Mrzlega Vrha, Ledin, Vrsnika skozi Brekovicke prispeli nazaj v Žiri. V dveh dneh, smo skupaj prevozili 145 km.

Samo Capuder

Kako smo preživel dopust?

Dopusti so v večini za nami in na nekoliko bolj sproščene dneve, ko vsaj za večino zjutraj ni zvonila ura in nas niso preganjale službene obveznosti, je ostal le še spomin. Toda tudi lep spomin včasih ublaži temno misel in polepša dan. Zato smo se oblačnega septembrskega dopoldneva vrnili v čas mesec dni nazaj in povprašali nekaj naših delavcev, kako smo preživel proste dni.

Vanja Tavčar prikojevalnica

Vseh štirinajst dni kolektivnega dopusta sem bila doma, a tudi tako čas prehitro mine. Prav je, da smo doma dva tedna, saj se tako res malo bolj odpočijemo. V Alpininih kapacitetah nisem še nikdar letovala, včasih pa smo šli na dopust preko moževega podjetja.

Marjan Reven, plastika

Med dopustom, ki sem ga, kot ostali, imel štirinajst dni, sem bil doma. Imamo kmetijo, tako da je bilo dovolj dela. Pred tem pa sem se poročil in tedaj sem bil nekaj dni v Portorožu.

Andreja Kopač, razvoj modne obutve

Deset dni smo preživel na morju, na otoku Pagu, v Metajni. Tam letujemo že drugo leto in nam je všeč. Stanovali smo v apartmaju in tudi sami skrbeli za hrano. Moj glavni namen med dopustom je, da spremenim okolje, pozabim na službene obveznosti in si nabereim novih moči za naprej, zato se s podrobnosti ne obremenjujem. Mislim pa, da so bile tudi cene kar sprejemljive, tako za apartma kot tudi v trgovinah. V kraju, kjer smo bili, so letovali večinoma Slovenci.

Pavla Demšar, šivalnica

Tudi v šivalnici letos med kolektivnim dopustom nismo delali. Proste dneve sem prežvela doma. Imamo nekaj malega zemlje, urejali smo tudi stanovanje za sina, tako da nam dela ni zmanjkalo. Dopust je hitro minil.

Jana Žakelj, šivalnica

Dopust sem prežvela na otoku Braču na Bolu, kjer mi je zelo všeč. Tam sem bila letos že drugo leto.

Jožica Potočnik, Gorenja vas

Med kolektivnim dopustom smo bili teden dni v campu Lucija v Portorožu. Pozimi smo bili tudi v Termah Čatež, toda letos žal le en dan, ker je nato zbolela hčerka. Na splošno mi je v Čatežu všeč, mislim pa, da bi bilo potrebno malo bolj urediti hišico. Tam smo bili vedno pozimi in čeprav je radiator, je precej mrzlo.

Magda Rupnik, Col

Že pred kolektivnim dopustom smo bili v Alpinem stanovanju v Strunjanu. Tam smo že večkrat letovali. Nimam nikakršnih pripomb, saj če mi ne bi bilo všeč, tja ne bi šla. Stanovanje je lepo urejeno in udobno. Tudi hoja na plažo me ne moti, saj se rada sprehodim. Vstop na plažo pa je v Sloveniji potrebno plačati skoraj povsod.

Patricija Pek, lahka montaža

Vseh štirinajst dni smo bili doma. Za letos ne načrtujemo drugega dopusta, kar smo pričeli zidati hišo. Pred dvema letoma pa sem bila v Strunjanu in bila sem zadovoljna.

Če bi sodili po odgovorih naših delavcev, Žiri med kolektivnim dopustom niso samevale, saj so bili ljudje večinoma doma. Toda čisto res ni tako, saj se Žiri v času kolektivnih dopustov kar nekako izpraznejo in šele s prvimi delovnimi dnevi kraj dobi normalen utrip. Kakorkoli že, dopust je za večino končan, ostaja pa nam še mnogo lepih, četudi mogoče ne brezskrbnih dopustniških dni.

Jožica KACIN

Pomembna pridobitev za prostovoljno gasilsko društvo Brekovice

Prostovoljno gasilsko društvo Brekovice je eno izmed štirih gasilskih društev občine Žiri, ki pokriva šest manjših zaselkov na jugozahodnem hribovitem področju občine ter ima približno sto članov. Da delavnost društva ni nujno sorazmerna z njegovo velikostjo, lepo dokazuje naše društvo, saj je poteklo komaj tri leta, ko smo predali namenu prizidek gasilskega doma, v katerem smo uredili orodjarno. Že takrat smo sklenili, da bomo vse sile usmerili v nakup novega orodnega vozila, kajti ruski VAZ se je nezadržno staral.

Ob odločanju za tip vozila smo morali upoštevati dejstvo, da je teren, ki ga pokriva društvo, zelo hribovit in gozdnat, s strmimi potmi, ki so pozimi komaj prevozne. Tako smo se odločili za Mitsubishijevo terensko vozilo L 200 v pick-up

izvedbi, ki ima v kabini pet potniških mest za gasilce, na tovornem prostoru pa je dovolj prostora za visokotlačno črpalko.

Črpalka, ki je nameščena na vozilu, je s stališča gasilske operative vsekakor najpomembnejša pridobitev. To je moderna visokotlačna črpalka, s katero lahko samostojno z lastno zalogo vode gasimo približno 15 minut. To je posebej pomembno pri gašenju gozdnih požarov, za katere je novo vozilo opremljeno, ter pri gašenju notranjih požarov, kjer zaradi majhne količine porabljene vode ne napravimo dodatne škode, kot se to lahko zgodi pri uporabi običajnih črpalk.

Celotna investicija je veljala dobre štiri milijone tolarjev, občina Žiri je prispevala dva in pol milijona, nekaj pa tudi Zavarovalnica Triglav. Ostala

sredstva je zbralo društvo s prostovoljnimi prispevki. Vesele in ponosni smo, da nam je v teh časih uspelo zbrati toliko denarja, po drugi strani pa to pomeni, da gasilec ljudje zapajo in od nas pričakujejo hitro in učinkovito akcijo, če je ta potrebna.

Orodno vozilo z visokotlačno črpalko smo predali namenu na lepi slovesnosti, 18. julija 1998, ko je ključ avtomobila poveljniku društva, tovarišu Francu Ahlinu, predal predsednik Gasilske zveze Škofja Loka tovariš Rudi Zadnik z željo, da bi vozilo čim več uporabljali za vaje in čim manj za gašenje požarov. Da bi nam vozilo dolgo in dobro služilo, ga je blagoslovil župnik.

Tako se je gasilec PGD Brekovice uresničila dolgoletna želja, da bi imeli sodobno in zanesljivo gasilsko tehniko, v bodoče pa bomo še več aktivnosti posvečali šolanju gasilcev, saj potrebujemo visoko usposobljene ljudi, ki bodo znali ustrezno ravnati s to tehniko.

Miroslav Bogataj

Na Vrhu pri Svetih Treh Kraljih so znani tudi kot dobri gledališčniki. Večkrat so nas že prijetno presenetili s svojimi igrami. Letos pa so se še posebej potrudili, saj so pripravili pravi spektakel na prostem. Bilo je vsega po malem; ljubezni, sovraštva, poštenja, spletkarstva, petja in joka... Kaj bi si torej še želeli? Mogoče srečen konec, toda pri igri Prisega o polnoči, se je izteklo drugače. Pa saj tudi resnično življenje ni vedno takšno kot bi želeli...

J.K.

Dopisujte!

Cene Šubic in Peter Lamovec se uvrščata med najboljše

Naši mladi športniki tudi med počitnicami niso počivali. Sredi julija so se udeležili mednarodnih iger v nemškem mestecu Sasbachwaldnu. Tekmo-

valci v starosti od trinajst do sedemnajst let, so prišli iz sedmih evropskih držav. Nastopili so v cestnem in gorskem kolesarjenju, deskanju, rolanju,

jadrnanju in teku. Slovenijo je zastopalo dvanajst najboljših tekačev, ki so si pravico nastopa pridobili z doseženimi rezultati na treh tekmah v domovini. Slovenijo sta zastopala tudi dva Žirovca. Cene Šubic in Peter Lamovec sta nastopila nad pričakovanji. Cene Šubic je tekmoval v kategoriji mlajših dečkov in domov prinesel kar dve zlati medalji. Prvi je bil v teku na 800 metrov, tekkel pa je tudi v zmagovalni štafeti na 3 x 800 metrov. V gorskem teku je Cene dosegel drugo mesto. Peter Lamovec je tekmoval med starejšimi dečki in dosegel drugo mesto v gorskem teku, skupaj s sotekmovalci pa je v štafetnem teku dosegel 4. mesto.

Cene Šubic je bil uspešen tudi 22. avgusta v Škofji Loki, kjer je v gorskem teku na Lubnik postal državni prvak.

Borut Malovašič

Sredi avgusta si bili na pripravi tudi košarkarji osnovne šole. Pod vodstvom Bogdana Erznožnika in šestih trenerjev, so se na Vrhu pri Svetih Treh Kraljih zbrali mlajši in starejši dečki, ki so teden dni vadili. Imeli so tako tehnično vadbo kot kondicijske priprave. Za dokaz, kaj vse so se naučili, so vsak dan košarko tudi igrali na igrišču pred šolo. Vodja programov Bogdan Erznožnik je ob koncu priprav menil: »Mislim, da so fantje napredovali v vseh pogledih, kar se bo pokazalo še kasneje.«

N. P.

Ekipe Slovenije na mednarodnih igrah v Nemčiji. Med njimi sta tudi Žirovca Cene Šubic in Peter Lamovec

Žirovski skavti spoznavajo tuje dežele in njihove navade

Tudi žirovski skavti imamo radi počitnice in potepanje. Poleti se je skupina trinajstih skavtov odpravila na mednarodni tabor v Avstrijo. Že doma smo se pripravljali, hitro pa je prišel 28. julij, ko smo se za dva tedna odpeljali 350 km iz Žirov, da bi z množico dva tisoč petsto skavtov delili naše veselje in srečo. Tabor je bil v mestu St. Georgen blizu jezera Attergau. Ko smo postavili šotore, spoznali nekaj ljudi in si ogledali ves taborni prostor, smo se počutili še bolj domače.

Naslednji dan se je skavte prijel nalezljiva delavnost. Postavljali so se vhodi, stolpi, mize, gugalnice; mi smo postavili kozolec. Naslednje tri dni smo se po skupinah odpravili na različne konce Avstrije in spoznavali njene posebnosti. Eni so se spustili v rudnik soli, drugi smo se peljali z gorsko železnico, nekateri s čolni... Utrujeni smo se vrnili v tabor, kjer so nas čakala nova presenečenja

– delavnice. Urili smo se v samoobrambi, kuhanju, izdelovanju afriških bobnov, žongljanju, plezanju...

Hrana je bila skupna, enkrat pa smo se predstavili s kuharskimi dobrotami države, iz katere prihajamo. Poskusili smo marsikaj okusnega. Mnogi so bili navdušeni nad našimi štruklji. Prav tako so pokazali veliko zanimanja za čipke in čevlje, ki smo jih izdelovali na predstavitveni dan. Zadnje tri dni so nekateri preživeli pri avstrijskih družinah, drugi pa v skavtski hiši blizu Linza.

Pravijo, da je trinajst nesrečna številka. Naši skupini prinaša srečo, in zdi se, da je dan, ko smo pospravljali šotore in nahrbtnike, prišel prehitro. Poslovlili smo se od ljudi, ki smo jih spoznali, domov pa smo poleg kupa umazanih oblek, prinesli novo izkušnjo in spomin na lepe trenutke.

Alenka Kristan

Če ne zmoremo sami, nam pomagajo drugi

Pred dopustom je bila na Loškem gradu zanimiva razstava grbov in zastav krajev oz. občin, ki so nastala na nekdanjem freisinškem gospostvu, ki so ga stoletja upravljali cerkveni gospodje loški s svojimi oskrbniki.

V rodoslovni publikaciji Drevesa, ki se ukvarja tudi s grbosloviem, je bil v zvezi s tem objavljen zanimiv članek, v katerem je bil objavljen tudi predlog simbola Žirov (za diskusijo) avtorja Petra Hawlina.

»Po sprejetju loškega občinskega odloka so nastali pogoji, da bi se z njim uskladile tudi novo nastale občine Gorenja vas-Poljane, Železniki in Žiri. Vse so bile več kot tisoč let del Loškega gospostva in dediči skupne zgodovine. To dejstvo bi bilo najlepše predstavljeno s poenoteno simboliko.

Pojem gospostvo je v naših ušesih povezan s predstavami o podložništvu. Res je šlo za podložništvo. Zgodovina nas uči, da smo bili Slovenci razmeroma kratek čas svoje zgodovine samostojni. Tako naj bi bilo v času Samove plemenske zveze. To samostojnost smo izgubili vsaj dvesto let pred

letom 973, ko je Loško gospostvo postalo freisinška last. Res je tudi, da se je kot posledica posestnega razmerja izvajalo pokristjanjevanje in germanizacija. Vendar ne tista, ki jo pomnimo v zadnjem poldrugem stoletju. O tem tu ne bom na široko razpredal. O uspehu germanizacije se najhitreje pripravimo, če preštejemo med nami živeče Germance.

Res se je izvajalo tudi pokristjanjevanje. Tiste, ki v tem vidijo nesrečo za Ločane in ostale Slovence, bi vprašal: »Katero verizpoved bi morali namesto krščanske sprejeti Slovenci?«

Zato trdim, da je Loško gospostvo najprimernejša oznaka za ozemlje, ki je tisoč let v vseh ozirih delovalo kot homogena celota.

V predlogu so idealno izrabljene možnosti, ki jih predpisujeta grboslovje in zastavoslovje. Na razpolago sta dve kovini: bela (srebro) in rumena (zlato) in štiri barve: rdeča, črna, modra in zelena. Zamorc je tradicionalno na zlatega ozadju, štiri barve si razdele štiri občine.

Grbi so bili najbolj izpostavljen element razstave. Govorilo se je, da smo razstavili grbe in ne kraje. Razstavljeni grbi in njihova upodobitev v katalogu, plakatu, razglednicah, vabilih in perspektivah je zbudila vidno zanimanje za še vedno dokaj nepoznano področje.

Prihodnost bo pokazala, katera od predlaganih upodobitev se bo najbolj »prijela«. Prednost loškega občinskega odloka je ravno v tem, da so možne zelo različne upodobitve. Važno je, da upoštevajo določila v blazonu. Boljše upodobitve bodo nadomeščale slabše, blazona ne bo treba spreminjati.

Peter Hawlina

Torej najnovejši (diskusijski) predlog temelji na izročilu loškega gospostva. V grbu se pojavljajo zamorec, ki naj bi nekoč rešil loškega gospoda (freisinškega škofa), zaradi česar ga je ta dal ovekovčiti v svojem grbu. Gospod Hawlina ne pozabi tudi na žirovsko polemiko zadnjih let in vključi tudi lintverna (op. pisca).

Mislím, da je prilika primerna, da obudimo dosedanja prizadevanja. Na pobudo Dušana Kolenca in Alfonza Zajca je leta 1977 (skica št. 1) prof. Boris Kobe izdelal žirovski simbol z gozdarjem, z bukovim žirom in želodom (hrastov žir). Po njegovem lastnem mnenju bi le - tega morali še dodelati. Do tega ni prišlo, ker je v razpravi, ki je tekla v okviru krajevnega vodstva SZDL prišlo do nasprotnih strokovnih mnenj. Zlasti Tomaž Kržišnik je utemljeval, da v Žireh moramo poiskati simbol, ki bo sodobnejši in bolj ustrezen.

Minilo je dvajset let in nova občina Žiri je razpisala natečaj za simbol oz. grb, na katerem je zmagal Vili Eržen (skica 3). Pa se je pokazalo, ga je bila odločitev bolj pristranska, saj ni upoštevala rešitev, ki niso bile v smislu grba. Pa še ob odsotnosti nekaterih ključnih članov komisije. Komisija je kasneje rešitev zavrnila, občinski svet pa to potrdil in sklenil, da se razpis ponovi. Do tega še ni prišlo.

Še pred tem je Tomaž Kržišnik ob sodelovanju podjetnika – Strliča, izdelal simbol Starih Žirov (skica št. 2), ki je poleg grafične podobe dobil tudi oblike zanimivega spominka. Pripominjam, da Kržišnik v tem ni izkazoval nobenih pretenzij, da bi njegov lintvern postal simbol Žirov.

Ne dolgo zatem so si svoj simbol omislili motoristi (skica 4), z divjo svinjo in hrastovo vejico.

Tako imamo sedaj nov izziv. Kaj bomo napravili?

Nejko Podobnik

Občina Žiri z letošnjim letom zaključuje večino v preteklem obdobju planiranih del

Mogoče je človeška narava taka, da vidimo mnogo napak, ki jih tudi radi grajamo, teže pa najdemo dobro besedo, ali stik z nekom, če ga je potrebno pohvaliti. V zadnjem času je bilo slišati in brati kar nekaj kritik na račun naše občine in dela v njej. Ali je res toliko slabosti, predvsem pa ali ni pomembno, kakšen je končni rezultat? Ker so želeli na občini tudi sami nekaj povedati o svojem delu v preteklem obdobju, so me povabili na razgovor in nastal je tale zapis.

V pogovoru sta sodelovala tajnik občine Andrej Poljanšek ter vodja oddelka za gospodarstvo in prostor Franci Kranjc, srečali pa smo se tudi s podžupanom Antonom Oblakom. Občinski moške so se ravno pripravljali na popoldanske razgovore z izvajalci za asfaltiranje cest.

»Končuje se štiriletni mandat in s tem zaključujemo tudi plan dela, ki je bil zastavljen za to obdobje. Mislim, da smo plan izpolnili. In to uspešno,« je na začetku povedal tajnik Andrej Poljanšek, nato pa sta skupaj s Francijem Kranjcem naštevali glavne pridobitve tega obdobja.

Največja investicija je bila ureditev kanalizacije v starih Žireh in Partizanski ulici, saj je občino stala kar 134 milijonov tolarjev. Na kanalizacijo se je priključilo 150 novih naročnikov, kar se že kaže v kakovosti vodotokov v Žireh.

Mnogo dela in sredstev se je vlagalo tudi v ureditev vodovoda. Usposobili in uredili so vsa črpališča, vgradili alarmne naprave ter za to namenili od 20 do 30 milijonov tolarjev. V skoraj vseh hišah (razen štirih izjem), kjer se oskrbujejo z vodo iz žirovskega vodovoda, so se vgradili vodomeri. Tudi analize pitne vode v zadnjem letu in pol kažejo, da kakovost vode povsem ustreza. Prav tako ni problemov z zagotavljanjem količine vode, pa tudi izgube so se močno zmanjšale.

Partizanska cesta je pripravljena za asfaltiranje, ki naj bi potekalo v oktobru. Samo asfalt naj bi občino stal okrog 10 milijonov tolarjev, celotna investicija pa okrog 75 milijonov tolarjev.

Ob tem je tajnik Andrej Poljanšek opozoril, da trditve, ki jo je slišati, da je bilo iz državnih sredstev za komunalno ureditev kraja namenjenih 50 milijonov tolarjev, ni resnična. Pojasnil je, da je občina kandidirala za 22 milijonov tolarjev, od tega pa ji je bilo z odločbo dodeljenih 13,5 milijonov. Ta sredstva naj bi ji nakazali v prihodnjih dneh.

Tajnik občine Žiri Andrej Poljanšek

Letos je bilo nekaj del tudi na čistilni napravi. Zamenjati je bilo potrebno dva vitalna dela t.j. polžno črpalko in reduktor s turbino. Investicija je znašala 4 milijone tolarjev. Vemo pa, da je čistilna naprava v Žireh preobremenjena in potrebno bo razmišljati o dograditvi.

Tekom letošnjega leta je bilo nekaj vroče krvi tudi z odvažanjem komunalnih odpadkov, vendar so se zadeve hitro uredile. Smeti se odvažajo na deponijo Draga, kjer je občina Žiri glede na delitveno bilanco med občinami tudi 10 % lastnik zemljišča. Težave so nastale prav zaradi različnih tolmačenj določil delitvene bilance. To je urejeno in občina lahko koristi deponijo v skladu z določenimi pogoji. Prvi pogoj je seveda plačilo, saj vsak kubični meter pripeljanih smeti stane 3.500 SIT, odvoz pa mesečno stane še dodatnih 800.000 tolarjev.

Na občini z zadovoljstvom ugotavljajo, da so občani sprejeli način ločenega zbiranja papirja in stekla v posebne zabojnike. Papir in steklo se odvažata posebej. Zaradi uporabnosti materiala je odvoz brezplačen, s tem pa se prihrani tudi pri plačilu za odvoz smeti.

Zadovoljni so tudi z delovanjem odlagališča v Osojnici. Opozarjajo, da lahko v času uradnih ur, ki so napisane pri vходу, brezplačno odložite vse pripeljane kosovne odpadke ter da letos zaradi zagotovitve te možnosti niso uredili organiziranega zbiranja.

Še posebej pa je tajnik občine opozoril na to, da se ne strinja s trditvijo, da je v Žireh in okolici več črnih odlagališč. Občina o njih nima podatkov in zato jih niti ne more urediti. Povedal pa je, da so letos uredili eno takih odlagališč v Jarčji dolini. V primeru, da črna odlagališča obstajajo, naj občani o tem

Vodja oddelka za gospodarstvo in prostor Franci Kranjc

obvestite občino, ki bo zadevo poskušala urediti.

Največja investicija v ceste je bila na relaciji Žiri-Selo, kjer je občina sofinancirala gradnjo v višini 30 milijonov tolarjev, skupna vrednost del pa je bila okrog 80 milijonov tolarjev. Oktobra naj bi pričeli tudi z ureditvijo ostalega dela ceste do Žvrlina, za kar je že podpisana pogodba med občino in državo. Predračunska vrednost del je 40 milijonov tolarjev, občina pa naj bi prispevala 6 milijonov. Čeprav se mnogi sprašujejo, zakaj občina sofinancira izgradnjo regionalnih cest, pa na občini zatrjujejo, da je to edini način, da si izborimo mesto v planih republike. Naše ceste so kljub regionalnosti nizke kategorije in bi v nasprotnem primeru izpadli iz državnih planov.

V letošnjem letu se je v kraju opravila tudi kategorizacija cest. Glavna cesta skozi Žiri je regionalna in za njeno vzdrževanje skrbi država. Ostalo pa so lokalne, krajevne, nekategorizirane in gozdne ceste. Glede na kategorizacijo država daje tudi namenska sredstva za vzdrževanje teh cest. V Žireh imamo po novem 42 km lokalnih cest, pred tó ureditvijo pa smo jih imeli le 12 km.

Velik del občinskega proračuna je bil namenjen tudi za asfaltiranje lokalnih in krajevnih cest. Občina je za asfaltiranje porabila približno 60 milijonov tolarjev. Veliko dela

so opravili krajanji sami in več cest še čaka na dokončno ureditev.

Na ustreznih državnih institucijah je bil potrjen tudi prostorski plan občine, ki pa ga mora potrditi še občinski svet. Zlasti ministrstvo za kmetijstvo je zahtevalo črtanje vseh za pozidavo predlaganih parcel, ki se nahajajo na kmetijskih zemljiščih.

Letos se bodo zaključila tudi dela na Jezerski ulici. Skupna investicija bo stala okrog 20 milijonov tolarjev. Projekt je bil zelo zahteven predvsem zaradi ostrih pogojev, ki jih je za ureditev vodotoka Jezernice postavilo ministrstvo za okolje in prostor.

Na koncu tajnik občine ni mogel še preko problema rušenja Stalarjeve hiše. Pravi, da so zanimivi odzivi javnosti na to dejanje, saj jih je večina to potezo odobraval. Povedal je, da je slišal le dva kritična komentarka in poudarja, da je bilo rušenje odrejeno na podlagi pismenega mnenja ljubljanskega regionalnega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine. Pred rušitvijo je bil tudi sestanek, kjer so bili poleg predstavnikov občine Žiri, navzoči tudi predstavniki Muzejskega društva Žiri in republiškega zavoda. Vsi so se s takim načinom strinjali. Ob tem je še povedal, da je v predlogu odloka o varstvu naravne dediščine v Žireh, ki pa ga mora obravnavati še občinski svet, predvidena izgradnja novega objekta. Objekt naj bi bil po odloku pretežno za javni namen, zgrajen pa mora biti z vsemi predvidenimi arhitekturnimi rešitvami. »Zemljišče na tem kraju je občinsko, vendar imajo zainteresirani investitorji možnost odkupa in gradnje,« je zaključil tajnik Andrej Poljanšek.

Tako o problemih in delu občine tisti, ki se neposredno vsakodnevno srečujejo s temi zadevami. Kako pa na to gledamo ostali? Večina ima takšne in drugačne izkušnje in vsak ima svoje poglede in z njimi tudi pravico do svojega mišljenja. Mogoče se bo oglasil kdo in zadevo osvetlil z drugega kota. Vabljeni!

Jožica Kacin

Kolofon

»DELO ŽIVLJENJE« je glasilo Alpine Žiri. Ureja ga uredniški odbor: Jana Erznovnik, Jožica Kacin, Slavko Kristan, Jana Peternel, Ivo Pivk, Rada Žakelj, Neško Podobnik – glavni in odgovorni urednik. Fotografije: J. Kacin. Naklada: 2.400 izvodov. Tisk: Gorenjski tisk, Kranj